विभिन्न देश तथा सहरहरुको परिवर्तित नाम

डच ग्याना स्रीनाम मिश्र इजिप्ट गोल्डकोष्ट - घाना डिउसल्याण्ड - जर्मनी फारमुसा - ताइवान हल्याण्ड - नेदरल्याण्ड सियाम - थाइल्याण्ड मद्रास - चेन्नई क्रिश्चियाना - ओस्लो बर्मा - म्यानमार निप्पोन - जापान अविसिनिया - इथियोपिया ब्रिटिस ग्याना - गयाना सिलोन - श्रीलंका कम्प्युचिया - कम्बोडिया लेनिनग्राद - सेन्टिपटर्सवर्ग - मलेशिया मलाया पर्सिया - इरान ग्रिनकोष्ट - लाइवेरिया

विभिन्न देशका आतंकवादी समूह

Revolutionary Guard – इरान

हेजबुल्लाह - लेबनान, इजिप्ट बोको हराम - नाईजेरिया हमास - प्यालेस्टाइन अल सवाव - सोमालिया ISIS - इराक, सिरिया तालिबान - अफगानिस्तान LTTE - श्रीलंका

अन्तराष्ट्रिय सिमा रेखाहरु

मेक मोहन लाइन चीन र भारतबचिको सीमा रेखा ड्य्रेन्ड लाइन भारत र अफगानिस्तान हिन्डेनवर्ग लाइन जर्मनी र पोल्याण्ड 17 parallel उत्तर र दक्षिण भियतनाम 24 parallel भारत र पाकिस्तानबीच उत्तर र दक्षिण कोरिया बीचको 38 parallel क्यानडा /USA 49 parallel सिजफ्रेड लाईन जर्मनी र फ्रान्स मेनरेहम लाईन रुस र फिनल्याण्ड USA/ लिविया Dead line

१.५ नेपालको इतिहास

- नेपालका शासन गर्ने प्रथम वंश
- गोपाल वंश
- प्रथम गोपाल वंशी राजा को हन् ?
- भुक्तमान
- कित जना गोपालवंशी राजाले कित वर्ष शासन गरे ?

- ८ जनाले ५२१ वर्ष

- नेपालको सबैभन्दा पुरानो वंशावली कुनलाई मानिन्छ ?
- गोपाल वंशावली (जयस्थिती मल्लको पालामा तयार गरिएको)
- गोपाल वंशीहरुको शासनकालपछि नेपालमा कुन वंशका शासकहरुले शासन संचालन गरे ? आहिरवंशी (मिहिष वंशी)
- प्रथम अहिरवंशी (आभिरवंशी) राजा को हुन् ? वरसिंह
- अन्तिम अहिरवंशी राजा को हुन् ? भुवन सिंह

३ वटा आहिरवंशी राजाहरुले कित वर्ष शासन संचालन गरे ?

- १११ वर्ष

- गोपालवंशी र अहिरवंशी शासकहरु पश्चात् उपत्यकामा कसले शासन संचालन गरेका थिए ? किँरात
- प्रथम किँरात वंशी राजा

- यलम्बर

अन्तिम किँरात वंशी राजा

- गस्ती

गोपालवंशः प्रथम- भुक्तमान, अन्तिम -यक्ष गुप्त आहिरवंशः : प्रथम - वरसिंह, अन्तिम - भुवनसिंह किँरातवंशः : प्रथम - यलम्बर, अन्तिम - गस्ती

लिच्छवी: प्रथम जयदेव

मल्लकाल : प्रथम - अरिदेव, अन्तिम - जयप्रकाश मल्ल

<u>लिच्छवीकाल</u>

- लिच्छवीहरु भारतको कुन ठाउँबाट आएका हुन्? वैशाली
- मानदेवको शासन काल वि.सं. ५२१-५६२ सम्म
- चाँगुनारायण मिन्दरको निर्माण मानदेव
- गोकर्णमा मानव वस्ती वसाउने राजा मानदेव
- सर्वप्रथम महाराजिधराज पदवी धारणा गर्ने राजा को हन् ?
- युवराजिधराजको घोषणा कसको पालादेखि भएको हो ?
- बालकको सालनाल काट्ने चलन चलाउने ____ अंशुबर्मा
- हिन्दु र बौद्ध धर्म मान्ने राजा अंशुवर्मा
- 'बोधिसत्व' को अवतार अंश्वर्मा
- भद्राधिवास निर्माण गर्ने नरेन्द्रदेव
- 'पण र प्राण' मुद्रा प्रचलनमा ल्याउने नरेन्द्रदेव
- 'महाराजिधराज परम भट्टारक' को पदवी धारणा गर्ने राजा को हुन् ? नरेन्द्रदेव
- भोटो जात्राको प्रचलन चलाउने राजा नरेन्द्रदेव
- लामो समयमा मनाइने जात्रा मच्छिन्द्रनाथ जात्रा
- कुमारीजात्रा प्रचलन कर्ता गुणकामदेव
- गुप्त सम्बत् कसले चलाए ? अंशुवर्मा
- लिच्छवीकालमा प्रधानमिन्त्रलाई के भिनन्थ्यो ? महासामन्त

लिच्छवीकालीन पदहरु

महासर्वदण्डनायक - प्रधानन्यायधिश सर्वदण्डनायक - न्यायधिश बलाध्यक्ष - सेनापति

भटनायक - सेनाध्यक्ष भट - सिपाही अमात्य - मन्त्री प्रसादाधिकृत - कार्यालय प्रमुख

प्रधान - ग्राम प्रशासक सामन्त - प्रशासक

सामन्त - प्रशासक गोब्टिमक - सेना नायक

<u>त्रिकर</u>

भाग - कृषि उत्पादनमा भोग - पशुपालनमा कर - वाणिज्य ⁄ व्यापार

राजा अशोक नेपाल आएको - राजा स्थुंको पालामा

- अंशुवर्मा

- अंशुवर्मा

- महाप्रतिहार राजदरबार सम्बन्धी विषय हेर्ने व्यक्ति
- लिच्छवी क्लकेत् पदवी धारणा गर्ने
- शिवदेव प्रथम
- ललितपुरमा वस्ती बसाउने

- वरदेव
- लिच्छवीकालमा राजदरबारसम्बन्धी विषय हेर्ने व्यक्तिलाई के भिनन्थ्यो ? महाप्रतिहार

लिच्छवीकालीन शासन व्यवस्थामा केही पद

ढुतक -शाही घोषणा गर्ने व्यक्ति

भट्टाकर - राजाको निजी सचिव

पिठाध्यक्ष - राजगद्दी निरीक्षण गर्ने मुख्य व्यक्ति महाप्रतिहार - राजगद्दिसम्बन्धी कार्य गर्ने मुख्य व्यक्ति सर्वदण्डनायक - प्रहरी तर्फको सर्वोच्च पदाधिकारी

अड्डाहरु (अधिकरण-४ वटा)

राजस्व संकलन जग्गा खरिद विक्रि, भूमीसम्बन्धी मृद्दा हेर्ने अड्डा - क्थेर

विवाह पारपाचुके, सम्पत्तिसम्बन्धी - माप्चोक

कुलो तथा खानेपानी सम्बन्धी - लिङ्गवल
 पञ्चपराध सम्बन्धी मुद्दा हेर्ने - श्ल्ली

द्वैध शासन व्यवस्थाको सुरुवात - वसन्तदेव

द्वैध शासन व्यवस्थाको अन्त्य - नरेन्द्रदेव

शिलालेखमा "स्वस्ति नेपालेभ्य" लेख्ने राजा - वसन्तदेव
 तिब्बतमा शरण लिने लिच्छवी राजा - उदयदेव

सबैभन्दा प्रानो मिन्दर - स्वयम्भूनाथ

लिच्छीवीहरु - सूर्यवंशी

लिच्छिवीकालीन करहरु

भोगकर - पश्पालन

भागकर - कृषि उत्पादनमा कर - वाणिज्यमा

कर - वाणिज्यम् सुककर - सुगुरमा लगाइने

आपणकर - पसलमा लगाइने मल्लकर - भैँसीमा लगाइने

तैलकर - तेलमा लगाइने कर चैलकर - कपडामा लगाइने कर

सिंकर - फर्निचरमा लगाइने कर

लिच्छवीकालिन आदि प्रुष : स्प्ष्प

साधारण व्यापारी - विणक व्यापारिक नेता - गोल्मिक

<u>भृक्टीका नामहरु</u>

तिब्बतमा - हरिततारा

वाल्यकालमा - खुकुनी चिनियाँ भाषामा - ढीचुङ

<u>बस्ती बसाल्ने राजाहरु</u>

कान्तिपुर - गुणकामदेव लिलतपुर - वरदेव गोकर्ण - मानदेव

थानकोट - शिवदेव द्धितिय

कीर्तिपुर - शिवदेव प्रथम भक्तपुर - आनन्ददेव बलम्बु - अंशुवर्मा हाँडीगाउ - बलदेव

विभिन्न नाँच

ल्मडी भद्रकाली नाच - रत्न मल्ल

नवदुर्गा नाच - स्वर्ण मल्ल कार्तिक नाच - सिद्धिनरसिंह मल्ल पश्पतिमा महास्नान - अभय मल्ल

बस्तीको बर्गिकरण

ग्राम - सानो गाउँ तल - ठुलो गाउँ द्रंग - सहरी बस्ती

मल्ल काल (मल्ल वंश)

मल्लवंशी राजाहरुको शासनकाल कहिले सम्म चल्यो ? - १३ -१७ औं शताब्दी

प्रथम मल्ल राजा - अरिदेव अरिदेवका छोरा - अभयमल्ल पश्पतिमा महास्नान गराउने राजा - अभय मल्ल भुकम्पमा परी मर्ने राजा - अभय मल्ल दाहसंस्कारमा दीपक राग बजाउने चलन - जयस्थिती मल्ल

जयस्थिति मल्ल कुन वंशका थिए ? - कर्नाट वंश

व्यवसायिक शिक्षाको सुरुवात गर्ने राजा - जयस्थिति मल्ल

बाहमणलाई पञ्चागौड, पञ्चद्रविडमा विभाजन गर्ने राजा

- जयस्थिति मल्ल

विवाहपछि महिलाको थर पुरुषको थरमा बदल्ने चलन चलाउने राजा जयस्थिती मल्ल

जग्गा धितो राखी ऋण दिने चलन चलाउने - जयस्थिती मल्ल

मानव न्यायशास्त्रका लेखक - जयस्थिति मल्ल

अपराधिलाई आर्थिक दण्ड दिने चलन चलाउने - जयस्थिति मल्ल

लिलितपुरको कुम्भेश्वर मन्दिर र पश्पितिनाथको मन्दिर छेउमा रहेको उन्मुक्त भैरवको मन्दिर निर्माण - जयस्थिति मल्ल

जयवागेश्वरी र लवकुशको मन्दिर निर्माण - जयस्थिति मल्ल

यक्ष मल्लले कति वर्ष शासन गरे ? - ५३ वर्ष

नेपाल मण्डलेश्वर उपाधि धारणा गर्ने - यक्ष मल्ल दत्तात्रेयको मन्दिर बनाउने - यक्ष मल्ल

पश्पतिमा भट्ट प्जारी राख्ने - यक्ष मल्ल

मल्लकालिन पदहरु

चौतारा - प्रधानमन्त्रि - मन्त्री अमात्य

- स्थानीय शासक महापात्र

परमान - भारदार

गाउँ र नगरका शासक प्रजापञ्च - सैनिक अधिकारी उभय - प्रशासनिक कर्मचारी जिम्बाल

- गाउँस्तरको प्रशासक उमरा

भण्डारगरिक ढुक्टी हेर्ने अधिकारी - प्रशासन हेर्ने सामन्त - प्रशासक

<u>मल्लकालीन मुद्रा</u>

- जयप्रकाश मल्ल जावा

ग्णांक - गणकामदेव चाँदीको मुद्रा महिन्द्र मल्ल चारक्ने मुद्रा - प्रताप मल्ल मानांक - मानदेव पण र पुराण - नरेन्द्रदेव - रण बहादुर शाह स्नको असर्फि सुकी/गौसुकी - शिवदेव तृतीय - सदाशिवसिंह मल्ल सुनको मुद्रा

छालाको मुद्रा - सिद्धिनरसिंह मल्ल

मल्लकालमा सहासि कामगर्ने मल्लकालिन योद्धाहरु

- कुचिवहारबाट डोला भिकाइ विवाह गर्ने प्रताप मल्ल
- "कविन्द्र" लेख्ने
 - प्रताप मल्ल राजपरिवारका सदस्यले बुढानिलकण्ठ दर्शन गर्न छाडेका - प्रताप मल्ल
- हनुमान ढोकाभित्र सुन्दरीचोक, नासलचोक, नरसिंहचोक, कालीचोक बनाउने राजा - प्रताप मल्ल
- बुढानिलकण्ठ देखी हनुमान ढोकासम्म पानी ल्याउने कुलो बनाउने राजा - प्रताप मल्ल
- हन्मान ढोकाको मुर्ति (कालभैरव) स्थापना, रानीपोखरी बीचको जलेश्वर महादेवको मन्दिर, पश्पित कोटिलिंग, दक्षिणकालीको मन्दिर निर्माण गर्ने राजा - प्रताप मल्ल
- रानीपोखरी निर्माण - वि.सं. १७२७
- हरिसिद्धी नाच हेर्दाहेर्दे मर्ने राजा
- मल्ल वंशका सबभन्दा शक्तिाशाली राजा प्रताप मल्ल
- कालभैरवलाई हसाउने राजा प्रताप मल्ल
- कार्तिक नाचको प्रचलन - सिद्धिनरसिंह मल्ल
- कार्तिक नाच, नरसिंह नृत्यको चलन चलाउने राजा सिद्धिनरसिंह मल्ल
- भुपतिन्द्र मल्ल कवि चुडममणि सम्राट
- उषाहरण र जैमिनी भारत नामक नाटक भुपतिन्द्र मल्ल
- ४५ फ्याले दरवार, न्यातपोल मन्दिर र भैरवको मन्दिर बनाउने राजा
- पृथ्वीनारायण शाहसँग छाता र जुता माग्ने राजा
- स्वर्ण मुद्रा र असर्फी प्रयोगमा ल्याउने राजा
- इन्द्र जात्रामा कुमारीको रथ घुमाउने चलन कसले चलाए ?
- बालाजुका २१ धारा र गोकर्णेश्वरको मन्दिर कसले बनाएका हुन् ?
- हरगौरी विवाह, कुञ्जविहारी नाटक संगितचन्द्र, श्लोकसार संग्रह रचयिता
- आफ्नो मुद्रामा रानीको नाम अंकित गर्ने राजा नरेन्द्र मल्ल
- कुन राजाको मृत्युमा ३१ जना रानी सति गएका थिए ?
- गन्धर्व विद्यागुरु - जगत् प्रकाश मल्ल
- पाटनका ६ प्रधानद्वारा दुवै आँखा भिर्काकराजा
- तमाखुमा विष मिलाई षड्यन्त्रपूर्वक मारिने राजा
- मल्लकालमा सैनिकलाई के भनिन्थ्यो ? उमराव
- लक्ष्मिनरसिंह मल्ल कान्तिपुरको नामाकरण
- नेपालमा मुसलमानको प्रवेश - रत्न मल्लको पालामा
- तिर्थ गर्न जाँदा बाटैमा मर्ने राजा - भुपालेन्द्र मल्ल
- सैनिक बहाद्री देखाउनेलाई च्डामणी पदवी दिने
- परस्त्रीसँग अनुचित सम्बन्ध राखेकोमा काटिने
- जितामित्र मल्ल
- भ्र्यालमा रंगिन सिसा राख्ने - रणजित मल्ल
- काष्ठमण्डपको निर्माण - लक्ष्मीनरसिंह मल्ल
- लक्ष्मीनरसिंह मल्ल बौलाहा राजा
- डोय राज्यको स्थापना गर्ने न्यायदेव
- डोयराज्यको स्थापना - वि.सं. ११५४ मा
- डोय राज्य कति वर्ष चलेको - २३० वर्ष
- डोय राज्यको अर्को नाम - तिरहुत / कर्नाटवंशी

- भ्पतिन्द्र मल्ल

- जयप्रकाश मल्ल

- जयप्रकाश मल्ल

- जयप्रकाश मल्ल

- जयप्रकाश मल्ल

- जगत् ज्योती मल्ल

- योगनरेन्द्र मल्ल

- राज्य प्रकाश मल्ल

- योगनरेन्द्र मल्ल

- योगनरेन्द्र मल्ल

- विश्वजित मल्ल

```
प्रथम कर्नाटवंशी - न्यायदेव
      कर्नाटवंशी अन्तिम राजा
                                        - हरिसिंहदेव
      जुम्लाका प्रथम राजा
                                 - वली
      जुम्लाका अन्तिम राजा - सूर्यमान शाह
      सेनवंशी राजाको शासन कहाँ थियो ?
      खस राज्यका संस्थापक
                                 - नागराज
प्युठान पश्चिमको कर्णाली र त्यस वरपरको क्षेत्रलाई बाइसे राज्य भनिन्छ।
वाईसे राज्यहरु
                          २. जाजरकोट
१. जुम्ला
३. सल्यान
                          ४. अछाम
                          ६. विलासपुर
५. रुकुम
७. दुल्ल्
                          ८. डोटी
९. दैलेख
                          १०. रासकोट
११. सान्नी
                          १२. दर्ता
१३. वीमकोट
                          १४. वोगटान
१४. गलुल (रोल्पा)
                          १६. खुम्री
१७. बाज्रा
                          १८. मालनेटा
१९. बभाङ
                          २०. दाङ
२१. जहारी
                          २२. थलरा
चौविसे राज्य
प्युठान र प्युठान पूर्वको गण्डकी क्षेत्र
नेपालको राजगिहमा बस्ने प्रथम महिला
                                                नायकदेवी
<u>चौविसी राज्यहरु</u>
                          २. गोर्खा
 १. नुवाकोट
३. गह्रौकोट
                          ४. ढोर
५. भीरकोट
                          ६. स्याङ्जा
७. कास्की
                          ८. सतँहकोट
९. लमजुङ
                          १०. तनहुँ
११. रिसिङ
                          १२. पैयुँ
१३. पाल्पा
                          १४. गुल्मी
                          १६. खाँची
१५. अर्घा
१७. धुरकोट
                          १८. इस्मा
१९. पर्वत्
                          २०. गलकोट
२१. म्सीकोट
                 २२. प्यूठान
                 २४. मुस्ताङ
२३. उदयपुर
<u>आधनिक काल</u>
आधुनिक कालको सुरुवात
                                 - वि.सं. १८२५
पृथ्वीनारायण शाहको नुवाकोट माथि प्रथम आक्रमण - वि.सं. १८००
न्वाकोटमाथि दोस्रो सफल आक्रमण
                                           - वि.सं. १८०१
पृथ्वीनारायण शाहको विजय (एकिकरण अभियान)
न्वाकोट
                              - वि.सं. १८०१ असोज १५
काभ्रे
                                 - १८१६ पौष
मकवानप्र
                              - १८१९ भाद्र ९
कीर्तिपुर
                              - १८२२ चैत्र ३
काठमाडौँ
                              - १८२५ असोज १३
ललितप्र
                             - १८२४ असोज २४
                              - १८२६ मंसिर १
भक्तप्र
चौदण्डी
                             - १८२९ भाद्र १३
विजयप्र
                             - १८३१ श्रावण ५
```

एकीकरण ताका त्रिशक्ति

लमजुङ

उद्यत सेनको व्याख्या (पृथ्वीनारायण शाहका मामा)

- पाल्पा, तनहुँ, लमजुङ

- गरुड

- पाल्पा, गुल्मी, अर्घाखाची, मकवानपुर, चौदण्डी, विजयपुर

गोर्खा सपे उपत्यका - भ्यागुतो पृथ्वीनारायण शाहद्धारा काठमाडौलाई नेपालको राजधानी घोषणा - १८२६ चैत्र १० पृथ्वीनारायण शाहको मृत्यु - १८३१ माघ १, नुवाकोटको देवीघाटमा स्वामी महाराज - रणबहादुर शाह आफ्नै भाइद्वारा काटिने राजा - रण व. शाह कसको पालामा नेपालको सिमाना पूर्वमा मेचिदेखि पश्चिममा महाकालीसम्म कायम भयो ?- गिर्वाणयुद्ध विक्रम शाह स्गौली सन्धी कसको पालामा भयो ? - गिर्वाणयुद्ध विक्रम शाह स्गौली सन्धीमा हस्तक्षर नेपालको तर्फबाट - गजराज मिश्र इस्ट इन्डियाका तर्फबाट - जनरल ब्राड शा <u>केही प्रसिद्ध युद्ध</u> –वि.सं.१८७२ वैशाख १ देउथलको युद्ध –वि.सं.१८७२ वैशाख ३ २ अल्मोडाको युद्ध –वि.सं.१८७२ असोज ९ ३ जैथकको युद्ध ४ नालापानीको युद्ध –वि.सं.१८७१ कात्तिक ८ कोतपर्व, भण्डारखाल पर्व र अलौ पर्व कुन राजाका पालामा घटेका हुन् ? - श्री ५ राजेन्द्र बहुला युवराज - श्री ५ सुरेन्द्र नेपालको राजदरबार हनुमान ढोकाबाट नारायणहिटी सारीएको - श्री ५ पृथ्वी वीरविक्रम शाहदेव लामो समयसम्म शासन गर्ने राज्य - श्री ५ त्रिभुवन (१९६८-२०११) श्री ५ विरेन्द्रबाट नेपाललाई शान्ति क्षेत्र घोषणा गरियोस् भन्ने प्रस्ताव पेश - २०३१ फागुन १३ शान्ति क्षेत्रको प्रस्तावलाई समर्थन - ११६ वटा श्री ५ ज्ञानेन्द्र राजा घोषणा - २०५८ जेठ २२ पूर्वराजा ज्ञानेन्द्रको नारायणिहटीबाट बिहर्गमन- २०६४ जेठ २९ जंगबहादुरको बेलायत यात्रा - वि.सं. १९०६ मा राणा उपाधी धारणा गर्ने पहिलो व्यक्ति - जंग बहाद्र राणा जंग बहाद्र लाई राणाको उपाधी प्रदान गर्ने - श्री ५ सुरेन्द्र (१९०५ मा) कर्मचारीलाई खुसी पार्न दिइने दस्तुर - पानफुल अंगभंगको सजायमाथि प्रतिबन्ध लगाउने - जंगबहादुर एग्नेट प्रथा लागू गर्ने - जंगबहादुर कोतपर्व हुँदा नेपालको प्रधानमन्त्रि - फत्तेजंग शाह कोतपर्वमा सर्वप्रथम मारिने व्यक्ति - अभिमानसिंह बस्नेत भण्डारखाल पर्व - १९०३ कार्तिक १२ भण्डारखाल पर्वमा सर्वप्रथम मारिने - वीरध्वज बस्नेत भण्डारखाल पर्वको अर्को नाम - बस्नेत पर्व - १९०४ श्रावण ३८ सालको पर्व र ४२ सालको पर्व कसको पालामा - पृथ्वी विरविक्रम शाहदेव दौडाहा प्रथा - वीरशम्शेर ३८ सालको पर्व कुन राणा प्र.म. को पालामा - रणोद्धिप सिंह शम्शेर उपाधि धारणा गर्ने पहिलो व्यक्ति - धीरशम्शेर - रणोद्धिप सिंह तेजारथ अड्डाको स्थापना लालदरबार र सेतो दरवार - वीरशम्शेर

- वीरशम्शेर

- वि.सं. १९४१

प्रथम मोटर चढ्ने

प्रथम केन्द्रिय कारागारको स्थापना

- वीर शमशेर महिला शिक्षाको सुरुवात छोटो कार्यकाल भएका राणा प्र.म. - देव शम्शेर - देव शमशेर भाषा पाठशालाको स्थापना देव शमशेरलाई प्र.म. पदबाट हटाउने - पद्म शमशेर - वि.सं. १९५८ चन्द्र शमशेर कहिले प्र.म. बने ? राणालाई A, B, C क्लासमा विभाजन गर्ने - चन्द्रशमशेर गोरखा भाषा प्रकासिनी समितिको स्थापना - वि.सं. १९६९ (चन्द्र शमशेर) मकै पर्व कसको पालामा - चन्द्र शमशेर (१९७७) विभिन्न पर्वको पोल खोल्ने व्यक्ति - विजयराज पण्डित भण्डारखाल पर्व मकै पर्व - रामहरी जोशी र भोजराज जोशी प्रजापरिषद् काण्ड - रामजी जोशी र मुरलीधर पण्डित लाइब्रेरी पर्व - रामचन्द्र अधिकारी ३८ सालको पर्व - उत्तरध्वज खनाल प्रचण्ड गोर्खा - लक्ष्मण राज सति प्रथाको अन्त्य - वि.सं. १९७७ विज्ली बलेको - वि.सं. १९६८ दासत्वमोचन - वि.सं. १९८१ प्रथम विश्वयुद्ध ताका नेपालका प्र.म. - चन्द्र शमशेर वैशाख १ गतेलाई औपचारिक रुपमा नयाँ वर्षका रुपमा मनाउन प्रारम्भ वि.सं. १९६० (चन्द्र शमशेर) चन्द्र नहरको निर्माण - चन्द्र शमशेर Military Hospital र सिंहदरबारको निर्माण - चन्द्र शमशेर फर्पिङ जलविद्युत् केन्द्रको स्थापना - चन्द्र शमशेर श्री ५ लाई His majesty भन्न सुरु - चन्द्र शमशेर लाइब्रेरी पर्व, बसन्त शमशेर पर्व, प्रचण्ड गोरखा पर्व कसको पालामा - भीमशमशेर लाइब्रेरी पर्व - वि.सं. १९८६ कार्यालय समय १०-४ -भीमशमशेर - भीम शमशेर उखडा जाँच कमिसन खडा गर्ने शनिवार विदा दिने चलन - भीम शमशेर राजर्षी महाराज - जुद्ध शमशेर SLC बोर्डको स्थापना, चिडियाघरको स्थापना, जन्म, मृत्यु, दर्ता अड्डाको स्थापना तथा उद्योग परिषद्को स्थापना ज्द्धशमशेर जुद्ध बारुद यन्त्रको स्थापना - वि.सं. १९९४ C क्लासका राणालाई उपत्यकाबाट बाहिर निष्काषित गर्ने - जुद्धशमशेर द्धितिय विश्वयुद्ध ताका नेपालका प्र.म. - ज्द्धशमशेर नेपालमा प्रजा परिषद्को स्थापना - वि.सं. १९९३ जेठ २० विभिन्न पस्तकका लेखकहरु शब्द ग्रन्थ विधा - अंश्वर्मा हर गौरी विवाह - जगतज्योती मल्ल सत्कर्म रत्नावली - गिवार्णयुद्ध विक्रम शाह - जयस्थिती मल्ल भैरवानन्द र रामाङ्क मानव न्यायशास्त्र - जयस्थिति मल्ल - पृथ्वीनारायण शाह व्रतरत्नमाला दिव्योपदेश - पृथ्वीनारायण शाह - जयपृथ्वीबहादुर सिंह अक्षरांक

चार सहिदको मृत्युदण्ड

१९९७ माघ १० (टेक्को पचली) १. शुक्रराज शास्त्री १९९७ माघ १२ (सिफल) २. धर्मभक्त माथेमा

१९९७ माघ १४ (शोभा भगवती) ३. गंगालाल श्रेष्ठ

विराटनगरमा मजद्र हड्ताल

- २००३ फागुन २१, (पद्म शमशेरको पालामा)

स्कुलका पिता

- पद्म शमशेर

२००७ साल फागुन ७ को गठित मन्त्रिमण्डल

प्रधानमन्त्री तथा परराष्ट्रमन्त्री - मोहन शमशेर ज.ब.रा.

रक्षा मन्त्री - बबर शमशेर ज.ब.रा.

गृह मन्त्री - वि.पि. कोइराला

वि.सं. १९८१ मा चन्द्र शमशेरले दासत्वमोचनको घोषणा गर्दा कित दासदासी मुक्त भएका थिए?

पाल्पाको रानी महलको निर्माता - खड्ग शमशेर

गोरखा राज्यको स्थापना - १६१६ भाद्र २५

कैदी अवस्थामै स्वर्गारोहण हुने राजा - श्री ५ राजेन्द्र

पृथ्वीनारायण शाह राजा भएका - वि.सं. १६९९

२०१४ को आमनिर्वाचन

वि.सं. २०१५ फागुन ७ - २०१६ वैशाख सम्म

■ कुल मतदान - ४२.१६**%**

सहभागी - ९ राजनीतिक दल र स्वतन्त्र १६

निर्वाचन क्षेत्र - १०९

नेपाली कांग्रेस - ७४ स्थान

नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी - ४ स्थान

सबभन्दा पहिले परिणाम घोषणा - गुल्मी

सबभन्दा पछि परिणाम घोषणा - वाग्लुङ

सबभन्दा बिं मत प्राप्त - काशिप्रसाद श्रीवास्तव

प्रतिपक्षि दलको नेता - भरतसमशेर

विविध पर्वहरु

 कोतपर्व
 - १९०३ असोज २

 भण्डारखाल पर्व
 - १९०३ कार्तिक १२

 अलौ पर्व
 - १९०४ श्रावण

२०१६ साल जेठ १३ मा गठित मन्त्रिमण्डल

वि.पि कोइराला - प्रधानमन्त्री, रक्षा तथा परराष्ट्र - उपप्रधानमन्त्री, अर्थ आयकर र योजना विकास स्वर्ण शमशेर गणेशमा सिंह - निर्माण संचार, तथा नहर मालपोत सूर्यप्रसाद उपाध्याय - गृह तथा कानुन रामनारायण मिश्र - उद्योग तथा वाणिज्य - स्वास्थ्य तथा स्थानीय स्वायत्त शासन काशीराम गौतम परशुनारायण चौधरी - शिक्षा शिवराज पन्त - खाद्य, कृषि तथा वन

जनमत संग्रह सम्बन्धी जानकारी

जनमत संग्रह घोषणा - २०३६ जेठ १०
 जनमत संग्रह सम्पन्न - २०३७ वैशाख २०

जनमत संग्रहको नितजा

पञ्चायत - ५५ जिल्लामा विजयी (९५४.७९%) बहुदल - २० जिल्लामा विजयी (४५.५१%)

जनमत संग्रहको लागि गठित चुनाव आयोगका अध्यक्ष

- भगवती प्रसाद सिंह

<u>पञ्चायतकालीन काण्डहरु</u>

टिम्बुरवोटे काण्ड

- २०३१, सोलुखुम्बु

छिन्ताङ काण्ड - २०३६, धनकुटा - २०४०, सिन्धुपाल्चोक पिस्कर काण्ड - २०६३ चैत्र ७ (२९ जनाको ज्यान गएको) गौर हत्याकाण्ड

- सरकारी साइनबोर्ड नेपालीमा राख्नुपर्ने व्यवस्था २०१८ जेठ ९
- राजा महेन्द्रमाथि बम प्रहार गर्ने दुर्गानन्द का लाई मृत्युदण्ड

- गाउँ फर्क राष्ट्रिय अभियान लाग् - वि.सं. २०२४
- सुमति तन्त्र - सबैभन्दा पुरानो तन्त्रविद्या
- पदमा छदैँ हत्या भएका प्रधानमन्त्री
- पहिलोपल्ट जहाज अपहरण - २०३० जेठ २८
- पंचायती व्यवस्थाको प्रथम आम निर्वाचन - २०३८
- पंचायती व्यवस्थाको दोस्रो आम निर्वाचन - 3083
- २०४६ सालको जनआन्दोलन (२०४६ साल फाग्न ७-२६ सम्म)
- जनआन्दोलन पछिको पहिलो आमनिर्वाचन २०४८ बैशाख २९
- निर्वाचन क्षेत्र - २०५
- जनआन्दोलन पछिको दोस्रो आमनिर्वाचन- २०५१ मंसिर १३

पशपतिमा कसले के बनाए

मन्दिर हालको मुर्ति - जयसिंह देव स्वर्णमय बनाउने - भाष्कर बर्मा महास्नान लगाउने - अभय मल्ल पशुपतिलाई राज्य मान्यता दिने - अंशुवर्मा पश्पतिमा स्नको छाना चढाउने - शिवदेव पश्पतिमा देवल बनाउने - सुपुष्प भट्ट पुजारी राखने - यक्ष मल्ल

<u>नेपालमा सर्वप्रथम</u>

त्रि.वि. क्लपति - कान्ती राज्यलक्ष्मी स्वर्ण शमशेर ज.व.रा त्रि.वि. उपकुलपति निर्वाचित आयुक्त - सुरेन्द्र ब. बस्नेत न्यायधिवक्ता कालिप्रसाद उपाध्याय महालेखा परिक्षक - चन्द्र ब थापा सल्लाहकार सभाका स्पिकर - कृष्ण प्रसाद भट्टराई शिलालेख स्थापना गर्ने - मानदेव UN को स्थायी प्रतिनिधि - ऋषिकेश शाह पंचायतको प्र.म. - स्र्य ब. थापा मोटर चढ्ने - वीर शमशेर पर्वतारोहण खुल्ला - अन्नपूर्ण Olympic मा सहभागी - सन् १९६४ दरबार हाइस्कुलको हेडमास्टर - मिष्टर क्यानिङ नेपाली भाषाको चलचित्र - सत्य हरिश्चन्द्र भारतका लागि राजदुत - सिंह शमशेर ज.ब.रा. रेडियो राख्ने - जुद्ध शमशेर नेपाल आउने विदेशी राष्ट्रपति - डा. राजेन्द्र प्रसाद नेपाल आउने प्रथम विदेशी प्र.म. - जवाहरलाल नेहरु

<u>सर्वप्रथम महिला</u>

Phd - प्रभा बस्नेत TU बाट PHD - विनु लोहनी - वि.सं. २०२१

- माथवरसिंह थापा, फत्तेजंग शाह, रणोद्धिप

-४९ दिन

- प्रचण्ड देव

नेपाली भाषामा पि.एच.डी. - सुभद्रा दाहाल नेपाली साहित्यका PHD - वानिरा गिरी - विन्देश्वरी शाह राजदत इन्जिनियर - कान्ति मल्ल प्र.जि.अ. - उषा नेपाल गित रेकर्ड गर्ने - मेलवादेवी SLC पास गर्ने - प्रभा राज्य लक्ष्मी देवी SLC मा बोर्ड फस्ट हुने - लुना भट्ट सचिव - चन्द्रकला किरण - लीला श्रेष्ठ उपसभामुख - ओन्सरी धर्ती सभाम्ख - शैलजा आचार्य उपप्रधानमन्त्री इन्स्पेक्टर - निलम देवी न्यायाधिस - शारदा श्रेष्ठ ख्ल्ला प्रतियोगितामा सहसचिव - विन्द्रा हाडा प्रधानन्यायाधिश (सर्वोच्च) -सुशिला कार्कि

<u>निर्माताहरु</u>

घण्टाघर, प्स्तकालय - वीर शमशेर बालाज् २१ धारा - जय प्रकाश मल्ल ललितपुर स्थापना - वरदेव भक्तपुर स्थापना - आनन्ददेव हन्मान ढोकाको दरबार - प्रताप मल्ल हनुमान ढोका सुनको दरबार गिर्वाणयुद्ध विक्रम हन्मानढोका गद्दी बैठक - चन्द्र शमशेर क्मारी मन्दिर - जय प्रकाश मल्ल वैकिङ प्रणाली, तेजारथ अड्डा - रणोद्धिप सिंह दक्षिणकाली - प्रतापमल्ल जैसीदेवल लक्ष्मीनारायण शर्मा

<u>उपनामहरु</u>

सिमसिमे राजा शिवसिंह मल्ल कविन्द्र - प्रताप मल्ल स्वामी महाराज - रणबहाद्र खरिदार बाजे - बाब्राम आचार्य गन्दर्भ विद्यापारंगत जगतप्रकाश मल्ल विमान पण्डित - अच्यतानन्द नेपाल मण्डलेश्वर - यक्ष मल्ल नेपालेश्वर - श्री निवास मल्ल ब्लेट महाराज - श्री ५ त्रैलोक्य राजर्षि महाराज - श्री ३ जुद्ध शमशेर विद्यापारंगत - जितामित्र मल्ल महिला मिनिष्टर - बम बहादुर राणा खरिदार बा - कृष्ण प्रसाद कोइराला धोकेबाज नेता - तुलसी गिरी - भीम शम्शेर ब्ढामहाराज राजाका पंच - कीर्तिनिधि विष्ट रुन्चे महाराज - पद्म शमशेर शिक्षा क्षेत्रका दधिचि - शंकरदेव पन्त अवसरवादि नेता - विश्ववन्ध् थापा अयोग्य राजा - श्री ५ राजेन्द्र

प्रचलन कर्ता

बालकको सालनाल काट्ने

- गुणकामदेव इन्द्रजात्रा इन्द्रजात्रामा कुमारीको रथ घुमाउने - जयप्रकाश मल्ल इन्द्रजात्रामा लिंगो गाडुने - प्रताप सिंह थापा विर्ता दिने - वीर शमशेर बिस्केट जात्रा - जगज्योति मल्ल नरसिंह अवतार नृत्य - सिद्धिनरसिंह मल्ल टोपीमा व्याज लगाउने - चन्द्र शमशेर नवदुर्गा र महालक्ष्मी - स्वर्ण मल्ल भ्यालमा ऐना राख्ने चलन - रणजीत मल्ल तामाको पैसा - रत्न मल्ल स्नको असफी - रण ब. शाह नवदुर्गा नाच, बोडेको नाच - स्वर्ण मल्ल बज्रयोगिनी रथयात्रा - अमर मल्ल नाग र बास्की पुजा - मानदेव कुमारी पुजा, लाखे जात्रा - गुणकामदेव भ्यालमा बुट्टा राख्ने - नरेन्द्रदेव घोडे जात्रा - जयप्रकाश मल्ल अदालतमा कोर्ट फि लिने - जुद्ध शमशेर गोदावरीमा १२ वर्षे मेला - नीमिष सम्य्क पूजा - पृथ्वीनारायण शाह मोहर - राजा महेन्द्र मल्ल

<u>प्रथम र अंतिम राजाहरु</u> अंतिम

प्रथम

धर्माकर

जयप्रकाश मल्ल

काठमाडौ रणजित मल्ल भक्तप्र ललितप्र तेजनरसिंह मल्ल गोपाल वंश भुक्तमान यक्ष गुप्त भ्वनसिंह आभिरवंश वरसिंह किराँत वंश गस्ती यलम्बर सोमवंशी निमिष सूर्यवंशी भूमि वर्मा भाष्करदेव ठकुरी वंश शंकरदेव तनहुँ

हरकुमार दत्त सेन वीरमर्दन शाह लमजुङ पाल्पा पृथ्वीपाल सेन

<u>तिथिमिति</u>

अरनिको चिन गएको - वि.सं. १३१७ समस्द्धिनको हमला - वि.सं. १४०६ रानी पोखरी निर्माण - वि.सं. १७२७ नेपाल तिब्बत सन्धी - वि.सं. १८४६ वेत्रावती सन्धी - वि.सं. १८४९ स्गौली सन्धी - वि.सं. १८७२ (१८१६ मार्च ३) थापाथली सन्धी - वि.सं. १९१२ निजामती किताबखाना स्थापना - वि.सं. १९२५ चिठीमा टिकट टास्ने प्रचलन - वि.सं. १९४४ अमाली प्रथा खारेज - वि.सं. १९६८ गोरखा भाषा प्रकाशनी समितिको स्थापना - वि.सं. १९६९ सैनिक अस्पतालको स्थापना - वि.सं. १९७१ त्रिचन्द्र कलेजको स्थापना - वि.सं. १९७५ सति प्रथा उन्मुलन - वि.सं. १९७७ दास प्रथा अन्त्य - वि.सं. १९८१ - वि.सं. १९९७, ४ जना सहिद प्रजापरिषद् काण्ड चिडियाखाना स्थापना - वि.सं. १९८९

कागजी नोटको प्रचलन - वि.सं. २००२ असोज १ गौचरमा हवाइजहाज उत्रेको - २००६ वैशाख ११ नेपाली कांग्रेसको स्थापना - २००६ चेत्र २७ नेपाल भारतबीच शान्ति मैत्री सन्धी - २००७श्रावण २६ (सन् १९५०) श्री ५ त्रिभुवन भारत प्रस्थान - २००७ कार्तिक २१ राजा, कांग्रेस, राणा बीच त्रिपक्षिय सम्भौता - २००७ फागुन १ रेडियो नेपालको स्थापना - २००७ चैत्र २० राजपत्रको प्रकाशन - २००८ श्रावण २२ कोशी सम्भौता - २०११ वैशाख १२ RNAC को स्थापना - २०१४ असार १७ गण्डक सम्भौता - २०१६ मंसिर १९ नयाँ म्ल्की ऐन लाग् - २०२० भाद्र १ सरकारी कामकाजमा नेपाली अनिवार्य - २०२१ वैशाख २ भूमिस्धार कार्यक्रम प्रारम्भ - २०२१ पौष १ - २०३४ वैशाख १ विफर उन्मुलनको घोषणा ५ विकास क्षेत्र घोषणा - २०३७ असोज २६ NTV स्थापना - २०४१ माघ १७ महाकाली सन्धी - २०५३ असोज ४ नेपाल संवत्लाई राष्ट्रिय मान्यता - २०६५ कार्तिक ८ - २०६६ मंसिर १९ कालापत्थर बन्द BIPPA सम्भौता - २०६८ कार्तिक ४ नेपाल भारतबीत DTA - २०६८ मंसिर ११ संविधानसभाद्धारा संविधान जारी - २०७२ असोज ३

विश्वव्यापी उष्णता (Global Warming)

हरितगृह प्रभावका कारण पृथ्वीको सतहको तापक्रम वृद्धि हुनुलाई विश्वव्यापी उष्णता भिनन्छ । सन् १९७७ देखि १९९४ को विचमा नेपालको तापक्रम औसत 0.06° C दरले बढेको पाइन्छ । विगत १०० वर्षमा विश्वको तापक्रम 0.74° C ले बढेको पाइन्छ । यसका कारण अनावृष्टि, अतिवृष्टि, जलवायु परिवर्तन, हिउँ पग्लने, समुन्द्र सतह बढ्ने, जैविक विविधतामा ह्रास, कृषि उत्पादनमा ह्रास, विभिन्न रोगहरु बढ्ने हुन्छन् ।

जलवाय् परिवर्तन

घाम, पानी, हावा, तापक्रम आदिको अवस्थाले सिर्जना गरेको वायुमण्डलीय स्थितिलाई मौसम भनिन्छ । कुनै ठाउँको मौसमको लामो समय (लगभग ३० वर्ष) को औसत अवस्थालाई त्यस ठाउँको हावापानी वा जलवायु भनिन्छ । त्यसैले पृथ्वीको कुनै निश्चित स्थानमा हावा, वर्षा, तापक्रम आदिको अवस्थामा लामो समयमा आउने परिवर्तन जलवायु परिवर्तन हो । पृथ्वीको जलवायु यसको सृष्टिकाल देखि नै परिवर्तन हुँदै आएको पाइन्छ । जुन बेला पृथ्वीमा जीवको सृष्टि भयो त्यस समययता जलवायुमा निरन्तर परिवर्तन हुँदै आयो जसको फलरूप कितपय जीवले आफ्नो अस्तित्व नै गुमाए भने कितपय नयाँ जीवको सृष्टि हुन पुग्यो । जलवायु अनुकुल भएका कारण नै पृथ्वीमा विभिन्न प्रकारका जन्त् तथा वनस्पतिको सृष्टि र निरन्तरता सम्भव भएको हो ।

जलवायु परिवर्तनको नकारात्मक प्रभाव कम गर्न भएका अन्तर्राष्ट्रिय प्रयासहरु:

<u>१. पृथ्वी सम्मेलनः</u>

- राष्ट्र संघिय वातावरण कार्यक्रमको आयोजनामा ब्राजिलको द जेनेरियोमा सन् १९९२ जुन ३–१४ सम्म भएको वातावरण सम्बन्धी सम्मेलनलाई पृथ्वी सम्मेलन भिनन्छ ।
- यो विश्वको हालसम्मकै भएको सबैभन्दा ठूलो सम्मेलनको रुपमा रहेको छ ।
- एकमात्र पृथ्वीको स्याहार र उपयोग गरौं भन्ने नारा रहेको थियो ।
 सम्मेलनका प्रमुख ४ वटा पारित बिषयहरु निम्न अनुसार छन् :
 - 🕨 जैविक विविधता
 - ≻ एजेण्डा-२१
 - जलवायु परिवर्तन
 - 🕨 वन संरक्षण सम्बन्धी सिद्धान्त

<u>२. क्योटो प्रोटोकलः</u>

 हिरत गृह ग्याँसको उत्सर्जनलाई न्यूनिकरण गरी जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय चुनौतीलाई सामना गर्न तथा यसको नकारात्मक पर्यावरणिय प्रभावलाई रोक्नका लागि जापानको क्योटो शहरमा सन् १९९७ मा विश्वका १४१ राष्ट्रद्वारा अनुमोदन गरिएको महत्वपूर्ण अन्तर्राष्ट्रिय दस्तावेज नै क्योटो प्रोटोकल हो ।